Evo što su poznati Srbi htjeli reći u obrani Stepinca, ali im komunistički sud to nije dopustio:

Bio je veliki Hrvat, još veći kršćanin, heroj svjetskih razmjera i simbol otpora komunističkoj tiraniji!

Iako su na suđenju 1945. u korist nadbiskupa Stepinca željeli svjedočiti brojni pravoslavci, to im nije dopušteno, jer bi njihova svjedočenja poremetila unaprijed smišljeni komunistički plan da se Stepinca mora osuditi kao kolaboracionistu na dugogodišnju robiju

Piše: IVICA KARAMATIĆ

Na montiranom komunističkom suđenju 1946. u Zagrebu nadbiskupu Stepincu u njegovu korist željeli su svjedočiti brojni pravoslavci, ali im to nije bilo dopušteno jer bi njihova svjedočenja poremetila unaprijed smišljeni komunistički plan da se Stepinca mora osuditi kao *kolaboracionistu* na dugogodišnju robiju. I površnom poznavatelju novije hrvatske povijesti jasno je da je iza nepravedne Stepinčeve presude ustvari stajao nadbiskupov čvrsti stav da Katoličku crkvu u Hrvata ne odvoji ni pod koju cijenu od Svete Rimske Petrove Stolice, što su Tito i onodobna komunistička vrhuška prije suđenja otvoreno tražili od Stepinca. Naprijed donosimo publicirana očitovanja triju Srba u korist pravednika Stepinca.

Hrvati se dive Stepincu

Srbin **Marc Petrović** 17. veljače 1955. u novinama *La Croix* o Stepincu je iznio sljedeća stajališta: 'Što su mu predbacili (Stepincu - op. a.)? Da je surađivao s Nijemcima i ustašama...? Jaka osoba, on je uvijek jasno iznosio svoju misao i svoje kritike, jednako prema Paveliću kao i prema Titu ili prema samu kralju. U vrijeme oslobođenja, podigao je svoj glas, kao što je to uvijek činio i do tada, i objavio je jedno pismo, u kojem je tražio autonomnu hrvatsku vladu i odbijao je svaku komunističku vladu. Prva točka nema čime zastrašiti one koji će uskoro uspostaviti Federativnu Republiku veoma decentralističku (i takav je čin savršeno opravdan u očima svih onih, koji su osjetili opoziciju između Srba i Hrvata). Što se tiče druge točke, tu kršćanski pastir jednostavno vrši svoju pastirsku dužnost. Kao što je pisao jedan Hrvat u izbjeglištvu: 'Bio je osuđen, jer je surađivao s Kristom.' Uostalom, čini se, da je novi režim bio posebno oneraspoložen pismom, koje je pisala tako čvrsta osoba, koju su oni htjeli svesti na šutnju. Ali dogodilo se, da njegova nazočnost govori daleko jače nego bilo kakav govor. Hrvati gaje duboko divljenje za svoga kardinala.'

Herojska figura svjetskih razmjera

U članku 'Kardinal Alojzije Stepinac' ('Srpski vidici', Munchen, veljača 1960.) Srbin **Sveta Milenović** napisao je sljedeću upečatljivu posmrtnu pohvalu Stepincu, netom nakon kardinalove blažene smrti: *'Spreman sam prije da umrem, nego da popustim, i nadam se da ću, s pomoću Božjom, moći da ostanem vjeran svojoj riječi.' Alojzije Stepinac, zagrebački nadbiskup i kardinal, zaista je do kraja života ostao vjeran toj izjavi koju je dao 1952. dopisniku jednoga belgijskog lista. Napuštajući u srijedu 10. februara, u rodnom selu Krašiću, nedaleko od Zagreba, ovaj svijet, on ga je ostavljao stvarno nepobijeđen. Smrću Stepinčevom neće, nažalost, još prestati kontroverza koja je nastala u vezi njegovoga držanja u tmurnim godinama prošloga rata i koja je sigurno njega samoga teško boljela. Tek da se dobije potrebna vremenska distanca, kada rane budu koliko toliko zacijeljene, kad strasti popuste, moći će historičar da o tome izrekne svoj nepristrani sud, za koji je Stepinac toliko puta kazao da ga očekuje s mirnom savješću. Neke stvari, međutim, mogu se već iz današnje perspektive dobro i tačno utvrditi. Kad je komunistički režim, navukavši na sebe grotesknu masku 'branitelja' pravoslavlja i srpstva, stavio na optuženičku klupu nadbiskupa Stepinca, od svršetka rata bilo je već prošlo 16 mjeseci. To znači - zanimljiva je činjenica - da Stepinac nije bio zatvoren i optužen odmah poslije 'oslobođenja'. Tek kad je rimokatolički episkopat Jugoslavije objavio svoje poznato Pastirsko pismo iz septembra 1945., u kome su postupci komunista žigosani, ali i ostavljena otvorena vrata za sporazum s državom, tek poslije toga komunisti su stupili u akciju. Ali ni tada Stepinac nije bio uhapšen, već samo stavljen pod pojačanu policijsku prismotru. Štaviše, došlo je i do međusobnih razgovora koji su ostali bez rezultata, jer je Stepinac odlučno odbio za njega neprihvatljive uslove režima. I kad je poslije svega postalo jasno da o nekoj njegovoj kapitulaciji ne može biti govora, počeli su tražiti zgodan povod da Stepinca izvedu pred sud. Suđenje, kao i osuda na 16 godina robije, pokazali su i otkrili nove momente koji nisu ni za kakvo potcjenjivanje. Prije svega, dostojanstveno i nepokolebljivo držanje zagrebačkog nadbiskupa pred komunističkim "sudom" ostavilo je snažan utisak. A zatim, brzo je postalo jasno da je sama Rimokatolička crkva stala iza svoga dostojanstvenika, insistirajući na njegovoj nevinosti. Krajem 1952., godinu dana poslije Lepoglave i interniranja u Krašić, papa Pio XII. dodjeljuje mu čak kardinalsku čast, što je bio nedvosmislen znak solidariziranja s osuđenim nadbiskupom. Ali ne samo da je Rimokatolička crkva stala iza Stepinca, već je to isto učinila u ogromnom svome dijelu, i javnost slobodnog svijeta. Ne jednom prilikom ta je javnost vršila pritisak na komunistički režim u Jugoslaviji da pusti na slobodu osuđenog. I Tito je zaista bio prisiljen da izjavi da je voljan to učiniti, ali pod uslovom da Stepinac odmah napusti zemlju. Međutim, ovaj na takvo nešto nije mogao da pristane. Tako je kardinal Stepinac izrastao u herojsku figuru svjetskih razmjera. Ime mu je postalo simbol duhovne čvrstine i otpora protiv komunističke tiranije. Kao takav, on nesumnjivo zaslužuje iskreno divljenje svih onih koji su, bez obzira na vjersku pripadnost, načisto s time o čemu se zapravo radi."*

Srbi su trebali rehabilitirati Stepinca

Srbin **R. Oraški** u članku 'Kardinal Stepinac i srbokomunizam' ('Hrvatska Zora', God. XI., br. 123-125., Munchen, veljača-ožujak-travanj 1964.) iznio je sljedeće prosudbe o Stepincu: *'Odnos nadbiskupa Stepinca prema ustaškim vlastima, Nijemcima, Italijanima i Paveliću lično, poznat je svim Hrvatima, bez obzira na njihovu političku orijentaciju. Ali i nama Srbima. Poznat je bio vlastima okupirane Srbije koje su i te kako budno pratile događaje u NDH. Poznat je najbolje srpskim izbjeglicama iz NDH koje u svojim izjavama Komesarijatu za izbjeglice u Beogradu nisu imale dovoljno riječi da se nahvale doduše ne jugoslavenstvom nadbiskupa Stepinca, ali njegovim hrišćanstvom svakako... Njegov stav prema ponudama izvjesnih Srba da pređu u katoličanstvo kako bi ostali pošteđeni ustaških progona, to*

je bilo dobro poznato i nama u Srbiji, pa i Titu, onome u Jajcu i onome na Dedinju! Zato, i samo zato on ne samo da ne hapsi zagrebačkog nadbiskupa, već se s njim viđa na službenim manifestacijama i s njime pregovara sve do septembra 1946. godine o sređivanju odnosa između nove komunističke države i stare Katoličke crkve u njoj. Iz razumljivih razloga. Hrvatska katolička crkva kao takva imala je oslonca u svojoj katoličkoj centrali u Vatikanu... Od nadbiskupa Stepinca traženo je da učini izbor između komunističke države i Katoličke crkve. Zagrebački nadbiskup nije ostao u toj državi da služi njoj već da služi svojoj Crkvi u njoj! No komunizam ne dopušta nikakav dualizam, a najmanje takve vrste. Stepinac nije oponirao Paveliću da bi se kasnije povinovao Titu. Tito pak, koji je dobio bitku protiv jednoga kralja, nije valjda mogao dopustiti da je izgubi pred jednim katoličkim nadbiskupom, i to u svojoj komunističkoj državi... I nadbiskupu je stavljeno do znanja da se prikloni, da napusti zemlju ili da bude uhapšen. On bira ovo posljednje... Dva pravoslavca podigla su javno glas protesta: američko-kanadski episkop Dionisije i zagrebački episkop Dositej! Srbi u Jugoslaviji bijahu nemoćni da reaguju ukoliko su i znali pravu istinu. Srbi u emigraciji pak ne učiniše ništa osim što prihvatiše Titovu tezu o 'krivici nadbiskupa Stepinca'. U međuvremenu zagrebački nadbiskup je dostojanstveno odležao robiju, s nje je prebačen u kućni pritvor, postao kardinal i sklopio oči. On je otišao, ali ostade njegova živa legenda u hrvatskom narodu i jedan neisplaćen dug časti *pravoslavnih Srba u emigraciji: rehabilitirati pokojnog kardinala... Krajnje je vrijeme. To smo dužni u ime istine koja je na strani pokojnog kardinala; u ime naše antikomunističke istine koja uvijek mora biti suprotna komunističkoj "istini"... Nekadanje strasti i predrasude ne smiju nas sputavati da makar i s velikim zakašnjenjem sagledamo, prihvatimo i širimo istinu... Zato potpisani, pravoslavac i Srbin, iako sa zakašnjenjem, pali ovu voštanicu svome bivšem robijaškom drugu: velikom Hrvatu no još većem hrišćaninu – zagrebačkom nadbiskupu, kardinalu Katoličke crkve, pokojnom dr. Alojziju Stepincu. Neka u njenom plamenu sagore sve stare zablude, neka njena svjetlost obasja sve nove i stare istine!"*

Srbin Marc Petrović 17. veljače 1955. 'La Croix' o Stepincu: *Jaka osoba, uvijek je jasno iznosio svoju misao i svoje kritike, jednako prema Paveliću kao i prema Titu ili prema samu kralju. Bio je osuđen, jer je surađivao s Kristom*

Srbin Sveta Milenović u članku ' Kardinal Alojzije Stepinac' 1960.: *Dostojanstveno i nepokolebljivo držanje zagrebačkog nadbiskupa pred komunističkim 'sudom'... Kardinal Stepinac izrastao je u herojsku figuru svjetskih razmjera. Ime mu je postalo simbol duhovne čvrstine i otpora protiv komunističke tiranije. ...Nesumnjivo zaslužuje iskreno divljenje svih*

Srbin R. Oraški u članku 'Kardinal Stepinac i srbokomunizam' 1964.: *On je otišao, ali ostade njegova živa legenda u hrvatskom narodu i jedan neisplaćen dug časti pravoslavnih Srba u emigraciji: rehabilitirati pokojnoga kardinala... Krajnje je vrijeme. To smo dužni u ime istine koja je na strani pokojnoga kardinala*

Poruka uzoritoga Stepinca i te kako odzvanja i danas u svijetu podjela i mržnje: *Koje li sreće, kad bi svi ljudi širom zemaljske kugle ugasili već jednom vatru mržnje, što bukti u njihovim grudima, i zapalili opet u svojim srcima svetu vatru ljubavi, koja izbija iz Božjega bića*

U zapovijedi ustašama 28. siječnja 1944. Pavelić je upozorio sve zapovjednike na bezuvjetno održavanje stege u pogledu nezakonitih postupaka prema pravoslavnom življu u NDH

Razlučimo činjenice od plitke promidžbe

Budući da se i u ovim pismima Srba provlači teza o katastrofalnom položaju srpskoga naroda u ND Hrvatskoj, držim potrebnim činjenično pojasniti da tomu nije baš onako kako velikosrpska propaganda i hrvatski odrodi tvrdoglavo trube u zadnjih 78 godina. Kao i većina povijesnih predmeta iz razdoblja ND Hrvatske (1941. – 1945.), tako i tema položaja Srba u Pavelićevoj državi ima svoje lice i naličje. Ovaj osjetljivi historiografski predmet nipošto ne treba promatrati jednostrano u duhu jednobojne 'antifašističke' propagande, koja ne prestaje u Hrvatskoj, nego se napadno pojačava. Za razliku od većine Srba, koji su do danas zatrovani i zarobljeni ne samo srbokomunističkim lažima da su ustaše poklali milijun Srba tijekom rata nego i objedinjenim podvalama o Stepincu kao "ratnom zločincu", većini Hrvata pa ni hrvatskim nacionalistima, a ni negdašnjim regularnim pripadnicima ustaške vojnice, nikakav problem nije konstatirati da su uglavnom neregularne postrojbe tzv. divljih ustaša počinile strijeljanja u odmazdama prema pobunjenim Srbima u prvoj godini potraja ND Hrvatske, točnije 1941. u Gudovcu kod Bjelovara, Glini te u okolici Tomislavgrada i Čapljine, osvetivši se tako Srbima za njihove prethodne bar dvadesetorostruko veće zločine počinjene nad hrvatskim narodom (usp. knjigu Ive Korskoga "Hrvatski nacionalizam" - op. a.). Od 1942. hrvatske odmazde prema Srbima uglavnom su prestale zahvaljujući naporima Pavelića i hrvatskoga državnog vrha, koji su u cilju smirivanja stanja na terenu poduzeli stanovite korake, među koje svakako spada i obnova Hrvatske pravoslavne crkve te nastojanja oko stavljanja četničkih postrojba na području NDH pod kontrolu, poglavito četnika u Bosni, o čemu je već pisano u *Hrvatskom tjedniku*. Međutim, u prodanim hrvatskim medijima nigdje se ne može pročitati gola činjenica da izrazito protusrpska kampanja nije bila namjera, a pogotovo ne kontinuitet politike poglavnika Pavelića i državnoga vodstva ND Hrvatske. U prilog ovoj tvrdnji slijedi niz neoborivih argumenata. U svojim sjećanjima Eugen-Dido Kvaternik napisao je da je 'Pavelić na povratku s ustašama iz Italije u Zagreb 13. travnja 1941. u Moravicama u Gorskom kotaru zarobio oko 200 tamošnjih četnika te ih, nakon postrojavanja na cesti, pustio na slobodu', a ti četnici, u znak 'zahvalnosti' Paveliću, nakon nekoliko dana, ubili su Antu Polonija, ustaškoga povjerenika za Gorski kotar. Ni nakon preuzimanja vlasti u Zagrebu, ni u jednoj Pavelićevoj zakonskoj odredbi ni izjavi nema tragova genocidne politike nad Srbima. Štoviše, u svom govoru sveučilištarcima, održanom 25. travnja 1941. u Zagrebu, Pavelić se jasno očitovao: 'Ne ću se nikome osvećivati!' U Pavelićevoj zakonskoj odredbi od 26. travnja 1941. stoji da se 'sve uhapšene osobe imadu odmah saslušati po propisima zakona i o njima donijeti u roku 48 sati odluku po zakonu'. U sprječavanju samovolje Pavelić se još konkretnije očitovao u izvanrednoj zakonskoj odredbi i zapovijedi ustašama od 26. lipnja 1941. kojom je odredio da će 'biti stavljen pred prieki sud svatko tko bi izvršio bilo kakvo nasilje nad životom ili nad imovinom bilo koga državljanina ili pripadnika Nezavisne Države Hrvatske, a svaki član ustaške organizacije ili vojnice, koji bi se sam počinio krivcem takvog kažnjivog djela, bit će smjesta strieljan po ustaškom sudu'. Zbog zločina počinjenih prema Srbima strijeljane su divlje ustaše: 19. kolovoza 1941. u Sarajevu Tomo Mileusnić, Janko Ivanković, Ivica Lončarić i Matija Tadić; 3. rujna 1941. u Zagrebu Eugen Guić; 21. rujna 1941. također u Zagrebu Smajil Jusić i Ivan Gržanić; 26. rujna 1941. u Mostaru Pero Pažin i Meho Zulić; u jesen 1942. u istočnoj Bosni zastavnik Žižanović te 13. studenoga 1942. u Sarajevu Ante Delić i Marko Tomić. Na političkoj crti sprječavanja svake samovolje i bezakonja, Pavelić je ostao dosljedan tijekom četverogodišnje vladavine. U Okružnici od 31. listopada 1942. upućenoj svim ustaškim postrojbama stoji: "Nikako se ne smije dogoditi da se hotimično ili slučajno ubijaju ili stradaju nedužni ljudi, a osobito žene i djeca. Naša borba mora biti puna časti, ustaške hrabrosti i plemenitosti. Okrutni postupci nisu ni onda na svome mjestu, kad se radi o zločincima. Oduzimanje života

Podatak koji razobličuje velikosrpske laži o milijunskom stradanju Srba u ND Hrvatskoj: Po popisu stanovništva iz 1931. u Kraljevini Jugoslaviji živjelo je 6.785.499 pravoslavaca i 6.085.482 katolika. Po popisu stanovnika iz 1948. katolika je bilo 5.199.770 ili 884.712 manje, a pravoslavaca 7.783.046, ili 997.547 više nego 1931. Tko je onda i nad kime izvršio genocid

i za njih mora se temeljiti na redovitoj sudbenoj odluci. Okrutna djela, zlostavljanje i bezobzirno uništavanje ljudi i tvoriva izraz su slabe stege i nedostojne ustaškoga vojničara. Ovome mora biti kraj u interesu časti i ugleda našega naroda, a posebno Ustaške vojnice. Upozoravam sve zapovjednike da najozbiljnije vode brigu, da se svi nezakoniti postupci podpuno izkorjene." U svojoj Odredbi od 28. siječnja 1944. Pavelić je ustaške zapovjednike ponovno upozorio: "Ovime određujem da se ima ponovno upozoriti sve zapovjednike pojedinih ustaških zdrugova da budno paze i najstrože upozore sve svoje područne zapovjednike na skrajnje i bezuvjetno održavanje stege u pogledu bilo kakvoga bezzakonitoga postupka proti pravoslavnoga življa u zemlji, napose da u nijednom slučaju ne smije nijedan pripadnik Ustaške vojnice i bilo koje druge postrojbe izvršiti bilo kakav čin proti imetku, zdravlju ili životu bilo koje osobe. Ukoliko gdje koja osoba uzradi proti interesima države ili oružanih snaga, ima se to spriečiti na taj način, da se takve osobe prijave ili uhite ili odmah izruče nadležnim sudbenim ili upravnim oblastima radi postupka. Svatko, tko se ne bi držao ove odredbe, bit će pozvan na najstrožu odgovornost."

Na kraju ovoga članka donosim ključni podatak koji posve razobličuje velikosrpske laži o milijunskom stradanju Srba u ND Hrvatskoj: Po popisu stanovništva iz 1931. godine., u Kraljevini Jugoslaviji živjelo je 6.785.499 pravoslavaca i 6.085.482 katolika. Nakon 'genocida NDH nad pravoslavcima', popis stanovnika 1948. godine pokazao je da je katolika bilo 5.199.770 ili 884.712 manje nego 1931., a pravoslavaca 7.783.046 – ili 997.547 - gotovo milijun više nego na popisu 1931." (usp. HT, 31. VI. 2017., br. 665). Ovi podatci jasno govore tko je i nad kime izvršio genocid. Istina uvijek oslobađa. Stoga se povijesnom istinom treba uporno suprotstavljati nametnutim komunističkim lažima i pomahnitaloj velikosrpskoj mitomaniji.